

Carl Bagger: en biografisk skildring af digteren og hans hustru . – Milo, 1907 .- 144 sider: ill. beh: 3 – 51 – 80 (0 752 962 7)

Dolleris, Andreas

Arbejdets ære: nye Digte. – Eibe, 1892. – 144 sider (0 429 634 6 beh: 51

Dolleris, Andreas

Hjemstavnen: Digte . – Gyldendal, 1919. – 110 sider: ill. (0 429 631 1) beh: 27- 51

Dolleris , Andreas

Johannes Ewald: en historisk Digtning/med illustrationer af danske Kunstnere. – Gyldendal, 1900.- 112 sider : ill. (0 429 631 1 beh. 27-51

Dolleris , Andreas

Ploven og Leen: udvalgte Digte (1879-1903) / med tegninger af Svend Rønne. – Gyldendal, 1904 .- 272 sider : ill. (0 429 630 3) beh: 51

Dolleris Andreas

Pløjetid: Digte og Sange. – Eibe, 1889 .- 148 sider (o 429 628 1) beh. 51

Dolleris, Andreas

Stemninger og Strofer: Digte.- Eibe, 1879 .- 128 sider (0 429 627 3) beh. 51

Erindringer om mine bedsteforældre

Af Svend Krogsgaard, Højbjerg

Mine bedsteforældre var: Jens Peter Nielsen født i Ginnerup d. 4. august 1848 og døbt i Heltborg kirke den 14. august 1848 og død i Bedsted i 1932 . Han var søn af husmand Niels Jensen og Hustru Johanne Pedersdatter. Den 31. marts 1885 blev han viet i Ydby kirke til Karen Marie Nielsen født den 15. september 1860 og døbt i Vestervig kirke. Hun var datter af husmand Niels Laustsen og hustru Inger Christine Hansdatter i Røjkjær. Hun døde i Bedsted den 23. december 1947.

Bedstefar var en stout, rank bondetype, måske noget stædig af natur, medens bedstemor var den altid hjælpsomme, blide type, der interesserede sig meget for, hvad der skete. Hun var uden tvivl en kone, der kunne overkomme meget.

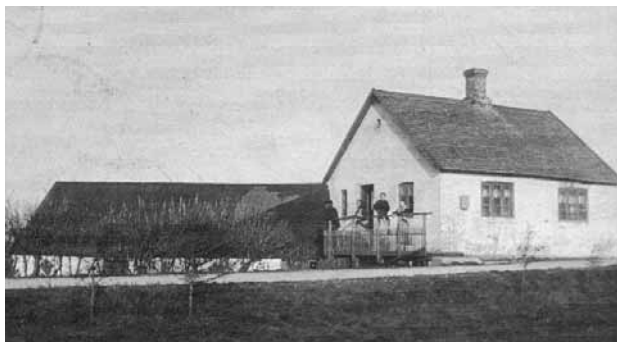
Bedstefar havde været gift engang før og hav-

de 2 børn af første ægteskab. Sammen fik mine bedsteforældre 9 børn, så det var ialt 11 børn, der voksede op på en lille landejendom på Flarup Hede.

Bedstemor har fortalt, hvordan hun hjalp ved forskellige fester og hvor hendes fine spi-

I nogle år kørte bedstefar mælkevogn - antagelig til Gettrup Mejeri.

Omkring 1912 flyttede mine bedsteførelde til ejendommen Springforbi i Randrup. Billedet viser ejendommen, der for en del år siden er nedrevet og genopbygget på den modsatte side af vejen.

sestel, som bedstefar og bedstemor havde fået i bryllupsgave, også var med. Hun var stolt over, at det var brugt meget, uden at ret meget var gået i stykker. Efter hendes død blev stellet fordelt til hendes børnebørn.

Bedstemor havde familie på Mors, og som stor pige gik hun flere gange turen fra Flarup Hede for at besøge dem. Hun har sikkert sejlet over ved Næssund.

Jeg husker, vi besøgte bedstefar og bedstemor i Randrup. Min yngste farbroder Gerhardt født i 1906 sad på gelænderet, og jeg var fornærmet over, at jeg ikke også måtte sidde på gelænderet. Jeg husker, at vi besøgte dem engang, hvor min søster Agnes bl. a. havde lært at klappe i hænder, og jeg var jaloux, for der var ikke nogen, der interesserede sig for, hvad jeg kunne.

Den røde postkasse på huset er en af de ting, jeg erindrer. I 1922 flyttede de til et lille hus i nærheden af Bedsted kirke.

Bedstefar holdt Thisted Amts Avis, og jeg tror, at han altid stemte på de konservative. Efter hans død stemte bedstemor ligesom de fleste af hendes børn på socialdemokratiet. Trods de mange børn interesserede hun sig for mange ting. Allerede før kvinderne fik valgret, havde hun været til møder, der krævede valgret for kvinder.

Til et kommunalvalg i slutningen af tredverne var hun ikke på valglisten. Kun de, der betalte skat, havde stemmeret til kommunalvalg.

Hun var meget fornærmet og mente, at det var de venstrefolk, der dominerede i kommunalbestyrelsen, der vidste, at hun stemte på socialdemokratiet, og de havde derfor undladt at ansætte hende i skat. Ubemidlede venstrefolk var sat til kr. 2.00 i skat.

Bedstemors første klare erindring var, at hun sammen med sin mor stod på en høj og så tyskerne drage op gennem Thy i 1864.

Bedstemor var typen, der kunne hjælpe andre, og det var da også hende mor kunne kalde på, hvis hun havde hjælp behov. Min søster Agnes og jeg har ofte spillet forskellige spil med bedstemor.

Hun læste altid dagens avis, og den årlige almanak kunne hun ikke undvære. Bladet »Hus og Hjem« blev også læst af og til, men derudover læste hun næppe noget.

Bedstemor brød sig ikke om Indre Mission. Hun sagde, at mange af de for tidlig fødte børn blev skabt på vej hjem fra Indre Missions ungdomsmøder.

Som allerede nævnt flyttede de i 1922 til det lille hus nær Bedsted kirke. Datteren Louise, der var født i 1903, havde tuberkulose. Hun flyttede med. Hun døde i 1930.

Louise var syg og træt. I nogle år havde hun

I sommeren 1918 var en del af familien samlet på Hjælpens Bjerg der ligger tæt på ejendommen Springforbi, og her nyder man en sodavand. Senere har mine onkler og tanter givet udtryk for, at det er mærkeligt, at man havde købt sodavand, for det var ikke noget man normalt havde hos mine bedsteførelde. Siddende på mors (Alma Krogsgaards) arm er jeg - yngste deltager i selskabet.

I 1995 havde vi besøg af min fætter Rilley og hans kone Joanne fra U.S.A. Dengang blev min fætter, min kone Else og jeg fotograferet uden for det hus, som mine bedsteforældre flyttede ind i 1922.

rengøringen på Gl. Bedsted skole, men hun havde ikke kræfter nok til at udføre arbejdet, så bedstemor var med, og det var nok hende, der lavede det meste. Som modtager, af aldersrente (folkepension) kunne bedstemor ikke få arbejdet. Da Louise døde, kan jeg huske, at mor sagde: Nu kan folk da se, at Louise ikke var doven for man dør ikke af dovenskab.

Til huset var der et lille hønsehus med hønsegård og en lille have. Bedstemor fik meget ud af det hele. Hun avlede kartofler, grøntsager og lidt blomster. En græsplæne var der ikke råd til.

I flere år samlede mine bedsteforældre det meste af familien juledag, og der var fuldt hus i begge stuer. Bedstemor, havde slagtet et par høns og serverede suppe og kogt hønsekød.

Til hverdag brugte man kun køkken og den ene stue, hvor mine bedsteforældres og Louises seng stod. Derudover var der bæk, bord og stole. I bænken kunne sædet løftes op, og der var så et stort rum med diverse husgeråd. Bed-

stefar skræede og havde en spytbakke i et hjørne af stuen.

I 1932 døde bedstefar, og i slutningen af tredverne flyttede bedstemor over til sin søn Marius og svigerdatter Emma, hvor hun havde det godt de sidste år, hun levede. Den 23. december 1947 døde hun. Hun havde haft et liv med mange børn og hårdt arbejde, men hun havde haft overskud til at hjælpe andre med råd og dåd. Hun havde haft den sorg, at 4 af hendes børn døde af tuberkulose, og en datter døde af den spanske syge. De døde i en alder af 19 til 40 år. Desuden var en søn udvandret til U.S.A.

Westen for Leibak (2)

Af Knud Madsen Nielsen, Vestervig

Jubilæet

Jeg glemmer aldrig den dag, min bedstefar havde 70 års jubilæum som strandfoged. Det var jo en stor dag og et meget sjældent jubilæum, da det ikke er mange forundt at bestride et embede i 70 år.

Det forudsætter jo, at man får embedet som meget ung, og dernæst bliver tussegammel, og de to kriterier opfyldte min bedstefar til fulde.

Der kom mange gratulanter hele dagen igennem, således også politimester Gautier fra Hurup. Min bedstefar havde været sengeliggende i flere år, men hovedet fejlede ikke noget. Mens politimesteren var der kom Niels Iversen på besøg. Politimesteren vidste ikke, at Niels var uklar i hovedet, og hilste pænt på ham og spurgte til helbredet og hvor gammel han nu var, og Niels Iversen svarede, at han var en 17 - 18 år, til mesters store overraskelse. Derefter vendte Niels sig om og fik øje på bedstefar og udbrød »How, der ligger hun sgu«. Endnu mere overrasket blev politimesteren, da bedstefars bror, Niels Madsen, kom på besøg kort tid efter. Han var også strandfoged men fuldstændig senil. Han stak lige hovedet ind ad døren og råbte« hvad klokkeslet skal vi være ved kirken?«. Da politimesteren ville vide, hvad han dog ville i kirken, svarede han, at »det var i då, at bror Christian sku begraves«, og han havde da tænkt sig at møde op i kirken. Da han talte så højt, at bedstefar kunne høre hvad han sagde, hvæsedede »afdøde« »Åe, hold da kjæft fo satan«. Niels Madsen havde jo set, at alle flage- ne i byen var oppe, og var også blevet fortalt, at det var i forbindelse med bedstefar, men havde så i løbet af dagen glemt den virkelige årsag.

Bedstefar hørte ikke ret godt, han var næsten døv, og da han den dag led af for megen luft i tarmene, lod han den have fri udblæsning under dynen af og til. Selv kunne han jo ikke høre noget, og regnede så med, at det kunne vi

Niels Christensen med en turist.

andre heller ikke, men det var nu slet ikke tilfældet. Når der kom en rumlende lyd, smilede han uskyldigt sit »politimester smil« som vi kaldte det. Udtrykket stammer fra engang en af hans tjenestepiger havde beklaget sig til min mor over ham. Politimesteren kom af og til på besøg hos ham, og som pigen forklarede »Når han sidder inde i æ stow ve æ politimester, ligner han en ræn ængel å grinner, så vi ka si al hans tænd, men når han kommer ud i æ kykken til vi ajer, så ligner han æ dæwel«.

Politimesteren besøgte ofte min bedstefar, og han var på cykel. Derfor gav han sig god tid under besøget, inden han skulle ud på hjemturen til Hurup. Således også på jubilæumsdagen. Det har nok trættet den gamle med det lange besøg. Da politimesteren endelig tog afsked, gik Sonja og jeg med ham ud i køkkenet, og der fortalte han os, at gamle Madsen måtte huske forkert, da de ved gennemgangen af journaler havde set, at han kun havde været strandfoged i 69 år, men Madsen var jo en gammel mand, og havde sikkert glædet sig meget til dagen, så indenfor etaten var de blevet enige om, ikke at tage den glæde fra ham.